

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВИСОКОЇ ПРОДУКТИВНОСТІ СВИНЕЙ В УМОВАХ ІНТЕНСИВНОЇ ТЕХНОЛОГІЇ ПЛЕМЗАВОДУ “МИГ-СЕРВІС- АГРО” МИКОЛАЇВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

В.С.Топіха, доктор сільськогосподарських наук, професор
В.Я.Лихач, кандидат сільськогосподарських наук
Миколаївський державний аграрний університет
С.С.Іванов, голова племзаводу “Миг-Сервіс-Агро”
Миколаївської області

*Наведено продуктивні якості свиней породи дюрок внутрі-
породного типу свиней породи дюрок української селекції “Сте-
повий” та великої білої імпоротної селекції в умовах племзаводу
“Миг-Сервіс-Агро” Миколаївської області.*

Вступ. Виробництво сільськогосподарської продукції й особливо продукції тваринництва в Україні за останні роки не повною мірою забезпечує потреби населення країни і промисловості у сировині. Це не тільки важлива державно-економічна проблема, а і соціально-політичне завдання, виконання якого спрямоване на надійне задоволення населення продуктами харчування.

Створення м'ясного балансу в країні насамперед залежить від збільшення виробництва м'яса усіх видів, у тому числі свинини, яка в м'ясному балансі повинна займати більше 35%. Тому для збільшення виробництва свинини, підвищення її якості та виведення галузі свинарства на світовий рівень, максимального використання потенціалу свиней для потреб людини необхідно раціонально використовувати племінні ресурси свиней, що є в Україні та в світі, зміцнити кормову базу та втілювати у виробництво новітні технології та досягнення науки [1,2].

Постановка завдання. Враховуючи актуальність використання свиней спеціалізованих м'ясних генотипів, для збільшення виробництва свинини було поставлено за мету представити продуктивні якості свиней порід дюрок внутріпородного

типу української селекції “Степовий” та велика біла зарубіжної селекції, що використовується в умовах племзаводу Агрофірма “Миг-Сервіс-Агро” Новоодеського району Миколаївської області.

Результати досліджень. Племзавод “Миг-Сервіс-Агро” спеціалізується на розведенні і вирощуванні свиней порід дюрок української селекції та велика біла зарубіжної селекції.

Господарство працює з 2002 року. Сюди в жовтні 2002 року із ВАТ “Племзавод Степной” Запорізької області (господарство, яке ввійшло в ряд світових лідерів за ефективністю ведення галузі свинарства) було завезено 30 свинок і 5 кнурців породи дюрок української селекції, 30 свинок і 5 кнурців великої білої зарубіжної селекції різних ліній. Виходячи з технологічних можливостей господарства і вимог часу щодо збільшення свиней м'ясного напрямку продуктивності, було поставлено завдання: створити в господарстві племінні стада за розведенням свиней породи дюрок української селекції і великої білої, в основі якої були використані генотипи англійської, датської та французької селекції. З цією метою було налагоджено селекційно-племінну роботу та оцінку тварин в господарстві.

І на сьогодні тут галузь свинарства високорентабельна та конкурентоспроможна. Господарство представлено двома племзаводами: племзавод за розведенням свиней породи дюрок внутріпородного типу української селекції “Степовий” – на 90 основних маток, і племзавод за розведенням свиней великої білої породи імпоротної селекції – на 150 основних маток. Господарство є оригінальним з розведення свиней породи дюрок, на базі якого в 2007 році було проведено апробацію нового внутріпородного типу свиней породи дюрок української селекції “Степовий”.

Ефективність ведення галузі свинарства у господарстві забезпечується завдяки впровадженню сучасної технології ведення галузі, основними елементами якої є:

- повноцінна годівля усіх статеві-вікових груп з використанням преміксів і білково-мінірально-вітамінних домішок як вітчизняного, так і зарубіжного походження;

- створення оптимальних умов утримання згідно з фізіологічними нормами тварин усіх статеві-вікових груп;

- інтенсивне використання кнурів і маток, що обумовлено отриманням від 1 свиноматки 2,2 опороси на рік;

- чітка організація племінної роботи з використанням комп'ютерних програм, що дає можливість виявляти оптимальні варіанти відбору і підбору при формуванні генеалогічної структури стада і на належному рівні вести селекційну роботу;

- чітка організація праці;

- людський фактор, який полягає у тому, що зоотехнічні кадри володіють сучасними методами селекції і годівлі з використанням комп'ютерних програм для оптимізації раціонів за поживними речовинами, та ветеринарних спеціалістів, які в змозі запобігти інфекційним й іншим хворобам тварин.

Вивчивши вітчизняний та світовий генофонд свиней, провідну вітчизняну та світову технологію ведення галузі свиначарства, в господарстві впроваджується сучасна технологія відтворення стада, утримання маточного поголів'я. В умовах "Миг-Сервіс-Агро" впроваджено технологію індивідуального утримання свиноматок протягом усього репродуктивного циклу, тобто холості, умовнопоросні, поросні, глибокосупоросні і підсисні свиноматки утримуються в індивідуальних станках.

Використання даного технологічного заходу дало можливість підвищити відтворювальні якості свиноматок за рахунок зниження впливу стресів на маток в момент осіменіння та і всього періоду поросності. При індивідуальному утриманні зменшився відсоток прохолосту маток, збільшилася багатоплідність, великоплідність на відміну від традиційного (групового) утримання свиноматок.

При індивідуальному способі утримання в господарстві є можливість нормовано, індивідуально годувати свиноматок

залежно від їх фізіологічного стану, віку, живої маси, що в свою чергу утримує свиноматок у стані заводської вгодованості (не виникає ожиріння маток, яке негативно впливає на відтворувальні якості), і очевидна економія комбікорнів.

Впровадження даної технології дало можливість отримати високі результати продуктивності тварин. За результатами бонітування тварин в 2007 році, згідно з інструкцією відмічаємо, що за комплексною оцінкою тварини відповідають тільки класу еліта і еліта-рекорд [3].

Наводимо основні показники розвитку кнурів та свиноматок (таблиця 1).

Таблиця 1

Розвиток кнурів

Нааявність		Жива маса 1 голови, кг			Довжина тулуба 1 голови, см		
вік, міс.	голів	середня	максимальна	мінімальна	середня	максимальна	мінімальна
Порода дюрор (ДУС "Степовий")							
12	7	171	203	181	163	169	157
24 і ст.	13	292	335	262	180	185	174
Порода велика біла (імпортої селекції)							
12	7	185	193	167	166	168	157
24 і ст.	17	295	315	274	181	182	176

Поголів'я кнурів у господарстві за розвитком відповідає класу еліта як однієї, так і другої породи, але генетичний потенціал великорослості тварин вищий у свиней породи дюрор, так як максимальна жива маса кнурів складає 335 кг, у кнурів великої білої породи відповідно – 315 кг.

Згідно з інструкцією по бонітуванню, живу масу маток оцінюють після першого опоросу, що показує їх розвиток. У таблиці 2 наведені дані щодо розвитку свиноматок першоопоросок.

Таблиця 2

Розвиток свиноматок першоопоросок

Кількість свиноматок, гол.	Вік першого опоросу	Жива маса 1 голови, кг			Довжина тулуба 1 голови, см		
		середня	максимальна	мінімальна	середня	максимальна	мінімальна
Порода дюрок (ДУС "Степовий")							
80	12,7	186	217	178	155	161	153
Порода велика біла (імпортової селекції)							
150	12,7	189	218	179	157	162	154

Як бачимо, жива маса свиноматок відповідає класу еліта, вік першого опоросу становив по двом породам – **12,7** міс. Якщо врахувати, що період поросності у свиноматок становить **115** днів, то ремонтні свинки були спаровані в **264** дні при живій масі **130-140** кг, а середньодобовий приріст від народження до **130-140** кг склав **500-530** г. Це є оптимальними варіантами у вирощуванні ремонтного молодняка.

Необхідно відмітити, що у свинарстві жива маса є вузлом зв'язку продуктивних якостей свиней, жива маса тварин в певному віці відображає продукцію галузі, а жива маса повновікових тварин основного стада – це селекційні ознаки, які корелюють з відтворними, відгодівельними та м'ясними якостями.

Аналізуючи таблицю **3**, відмічаємо, що свиноматки характеризуються високими відтворними якостями. Так, за комплексом ознак (багатоплідність, маса гнізда в **2** місяці) свиноматки відповідають класу еліта або дещо перевищують його.

Щодо оцінки представлених порід свиней у господарстві за відгодівельними якостями, то встановлено, що вік досягнення живої маси **100** кг у молодняку свиней породи дюрок української селекції становить **180** днів, відповідно велика біла порода – **183** дні, при середньодобових приростах на відгодівлі – **770** г (**730...815**) та **767** г (**720...790**) відповідно. Витрати

Продуктивність основних свиноматок ПЗ "Міг-Сервіс-Агро", 2007р.

Групи свиноматок	Кількість свиноматок, гол.	Кількість опоросів	Одержано поросят, гол.		При відлученні у 60 днів				Відсоток збереження, %	
			всього на групу	на 1 опорос	поросят в групі, гол.	поросят на 1 опорос, гол.	маса гнізда, кг	маса 1 поросля, кг		
Порода дюрок (ДУС "Степовий")										
Матки з одним опоросом	20	20	192	9,6	178	8,9	165	18,6	92	
Матки з двома і більше опоросами	60	126	1297	10,3	1146	9,1	167	18,4	88	
За всіма свиноматками	80	146	1489	10,1	1324	9,0	166	18,5	89	
Порода велика біла (імпортної селекції)										
Матки з одним опоросом	50	50	540	10,8	504	10,1	187	18,8	93	
Матки з двома і більше опоросами	100	220	2486	11,3	2200	10,0	186	18,6	88	
За всіма свиноматками	150	270	3026	11,2	2704	10,0	186	18,7	89	

корму на 1 кг приросту у свиней породи дюрок та велика біла порода становлять в межах **3,20...3,40** корм. од.

У племінному заводі “Миг-Сервіс-Агро” розводять та вирощують такі породи свиней, які є неперевершеними за відтворювальними, відгодівельними та м'ясними якостями не тільки в умовах України, але і в світі. І необхідно відмітити, що галузь свинарства у господарстві стала рентабельною та конкурентоспроможною серед господарств з розвинутим свинарством.

Щорічно тут вирощується і є в наявності для реалізації **800** голів молодняку свиней породи дюрок української селекції і **1000** голів молодняку свиней великої білої породи зарубіжної селекції, який на **90%** відповідає вимогам класу еліта.

Висновок. В умовах племзаводу “Миг-Сервіс-Агро” створено високопродуктивне племінне стадо внутріпородного типу свиней породи дюрок української селекції “Степовий” і великої білої породи імпоротної селекції. Високий генетичний потенціал племінного молодняку, вирощеного в умовах племзаводу “Миг-Сервіс-Агро”, підвищить продуктивність свиней племінних та товарних господарств різних за розміром і формою власності.

ЛІТЕРАТУРА

1. Рыбалко В. Пути возрождения отрасли свиноводства на Украине // Свиноводство.- 1999.- №1.- С. 2-5.
2. Топіха В., Волков А. Інтенсивне ведення галузі свинарства // Тваринництво України. – 2003. – №8. – С. 2-4.
3. Інструкція з бонітування свиней. – К., 2003.